

Тема. Література рідного краю. Урок-подорож світом поезії Олеси Омельченко

Епіграфи до уроку:

*Доле моя, Україно моя,
з прадіда-діда велична собою,
ось уже й я, пелюстинка твоя,
в зорі пливу золотою журбою.*

*Обережно - життя!
В нього треба ввіходити чистими.
Поміж сліз і роси
Доле, стежку мені освіти!*

Олеся Омельченко

Відеоматеріал про Олеся Омельченко

<https://11tv.dp.ua/news/dp/20120126-20223.html>

Біографія письменниці за посиланням

<http://ukrainica.org.ua/ukr/blogi/3076>

Етимологія імені Олеся: українське жіноче ім'я, що має кілька версій походження. Згідно з однією з них, ім'я Олеся є короткою формою імені Олександра і означає «захисниця».

Громадянська лірика – умовна назва ліричних творів, в яких актуалізуються соціальні та національні мотиви; йдеться про істотні риси ментальної свідомості,

що сприяє формуванню національної свідомості і гідності, розбудові національних та державотворчих тенденцій, утвердженню загальнолюдських цінностей.

Україно моя

Доле моя,

Україно моя, з прадіда-діда

велична собою,

ось уже й я,

пелюстинка твоя, в зорі пливу

золотою журбою.

З болю плету

візерунки чудні,

ночі і дні заплітаючи в косу,

і стугонять у бурхливій крові

з прадіда-діда

пісні стоголосі.

Ох, ті пісні

у дзвенінні мечів,

ох, ті пісні

із бездонної муки.

У віковім

нездоланнім плачі я засріблюся

струминкою-звуком.

І полечу

Україною я, і полечу з Україною

в серці.

Сонячна крапля

веселого дня

співом озвуся

у чистій веселці.

Обережно - життя!

Обережно - життя!

В нього треба ввіходити чистими.

У гаях солов'ї

В срібні ночі піснями дзвенять.

Зачарований гай

ловить місячні промені листячком.

І квітки запашні,

наче лагідні струни, бринять.

Обережно - життя!

В нього треба ввіходити чистими.

Поміж сліз і роси.

Доле, стежку мені освіти!

В полі зору доби,

у промінні тепла материнського

обережно іду

у безстрашшя його чистоти.

Уривок із поеми «Сторінка історії»

Земле моя,

Стільки літ протекло, як води!

І твоя, Україно,

Негаснуча слава

Надихала серця

І завжди окриляла...

Так чому ж неспокійно одвічній тривозі,

Й сич ночами кричить

На хрестатій дорозі?
Не віщуй темноти,
Бо шляхи наші – світлі.
І слов'янські Боги з Україною, рідні.
Ясних подвигів слава освячує днину,
Щоб і ми у віках
Берегли Україну!

Вічність

І батько мій тут жив, і дід, і прадід,
Ходили по землі цій молоді,
І вчилися любити і прощати,
Й хотіли таємниці осягти.
Та час минає, і міліє річка,
І одживає зоряне село.
Оце – епохи золотої зрілість:
Мій рідний край з обламаним крилом.

- ✚ Довести, що за жанром – це громадянська лірика.
- ✚ Які почуття викликає поезія?
- ✚ Як авторка згадує історичне минуле України?
- ✚ Як ви розумієте рядки «І стугонять у бурхливій крові з прадіда-діда пісні стоголосі»?

Орфографічний практикум: з прадіда-діда, стоголосі, струминкою-звуком, дзвенінні, нездоланнім.

Робота в групах

- ✚ **Лексичний практикум:** назвати художні засоби, здійснити ідейно-художній аналіз твору
- ✚ **Літературознавчий практикум:** визначити розмір вірша, риму, римування.

Аналіз простих ускладнених речень у поезії «Україно моя».

Назвати ті, що ускладнені:

- а) звертанням; б) відокремленою прикладкою;
- в) відокремленою обставиною.

Творча робота. Узявши за основу слова авторки, висловіть свою думку стосовно того, чим для вас є рідний край.

Ясних подвигів слава освячує днину,

Щоб і ми у віках

Берегли Україну!

(«Сторінка історії»)

Міні-дискусія на тему: «Чи можна вплинути на громадянську позиції молоді в Україні?»

Метод «Прес».

Берегти рідну землю є не тільки обов'язком, а й потребою...

Я думаю...

Тому що...

Наприклад...

Отже...